

PREPOVEDATI

HELENA JAKLITSCH

Mislím, da bi morali vsem katoličanom vzeti pravico do svobodnega izražanja misli in javnega nastopanja, verska svoboda pa bi smela biti dovoljena samo znotraj cerkva in župnišč. Le tako bi namreč lahko preprečili, da bi katoličani z zagovarjanjem krščanskih vrednot še naprej uničevali družbo. Pravico do svobode govora in združevanja bi bilo treba vzeti tudi vsem, ki ne prepoznajo naprednosti idej, ki jih prinaša teorija spola. Z zagovarjanjem klasične družine namreč med drugim onemogočajo prosto razpolaganje z otroki. Prav tako bi bilo treba vzeti pravico do javnega izražanja misli tistim, ki imajo radi Slovenijo in zato ob demonstracijah ne ploskajo neki Internacionali kvazi pevca. Morda bi tem vzeli celo volilno pravico, da ne bi kdaj prišli na oblast in poskušali narediti kaj dobrega za narod. Verjetno bi se našla še kakšna skupina, ki bi jo bilo treba onemogočiti, saj njihovo, čeprav miroljubno govorjenje, ni le nasilje nad drugače mislečimi, temveč s tem, ko skušajo predstaviti svoj pogled na svet, nadlegujejo tiste, ki tega nočejo slišati. In s takim nadlegovanjem izvajajo najhujšo obliko diskriminacije.

Naj povem, da z zgornjim zapisom ne želim pretiravati ali biti cinična, temveč želim le povzeti duha, ki ga je mogoče razbrati iz odziva varuhinje človekovih pravic (!) in nekaterih političnih strank na molitveno pobudo za nerojene otroke pred ljubljansko porodnišnico. Glede na njihove odzive je več kot očitno, da se v Sloveniji na polju človekovih pravic dogaja zaostrovanje in da se zopet vračamo v sistem, ki smo se mu leta 1990, prepričani, da za zmeraj, odpovedali.

Za popolno razgaljenje dogajanja v zadnjem času pri nas si izposojam misel Milovana Đilas, ki pravi: »Ideološka diskriminacija v komunističnih sistemih je po eni strani prepovedovanje drugih idej, po drugi strani pa vsiljevanje izključno svojih idej. To sta dve najopaznejši značilnosti neverjetne, popolne tiranije.« Zаметki tiranije se dogajajo še posebej v odnosu do katoličanov. Vsako zagovarjanje temeljnih krščanskih vrednot in krščanskega pogleda na življenje je obsojeno kot sovražni govor, taka ali drugačna fobija, ekstremizem, fašizem ali nacizem. Kot da katoličani ne bi smeli javno povedati, kaj mislimo. Najhujše pri tem pa je, da sedanja oblast nestrpnost do katoličanov ne le dopušča, temveč jo sama v določeni meri spodbuja, kar je razvidno tako iz odziva varuhinje, kot iz odziva ministrstva za delo. Z njima je namreč jasno povedano, da delu Slovencev, kljub ustavnemu načelu, da so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svobosčine, pravica do svobode izražanja misli, govora in javnega nastopanja ne pripada. Kljub temu ni obupati. Spomnimo se le družinskega referendumu. Skupaj zmoremo premikati gore. In kot katoličani vemo, da pri tem nismo sami.

(Casnik.si)

SDS o napadih na stranko

V SDS so se odzvali na poročanja glede odhodov vidnih članov iz stranke in ugibanj, da o tem razmišlja nekaj poslancev. Kot navajajo na spletni strani stranke, izstope obžalujejo, prihodi v SDS in odhodi iz nje pa so vedno bili. Takole odgovarjajo na stanje:

»Slovenska demokratska stranka kot pravna in politična naslednica SDSS in SDZ (obe predhodnici sta bili ustanovljeni leta 1989) deluje že polnih 27 let in danes predstavlja daleč najbolj stabilno demokratsko politično stranko v Sloveniji. V tem času je na novo zaživelo in razpadlo na desetine drugih političnih strank. Nekateri med njimi, ki so celo vodile slovenske vlade, danes ne obstajajo več, ker so jih zapustili vsi člani, predvsem pa volivci. Nobeni od njih slovenski režimski mediji v času razpadanja niso posvetili toliko pozornosti kot nekaj izstopom iz opozicijske SDS. Ta tema se v slovenskem medijskem prostoru praviloma pogreje vedno, kadar SDS prepričljivo vodi v podpori javnega mnenja. Praviloma pa vedno takoj zatem, kadar problematiziramo kako dejanje njihovega rdečega božanstva iz Murgel.

Danes je v Državnem zboru 8 strank, še več jih deluje izven parlamenta. Vsak lahko svobodno izbere tisto, v kateri deluje. Odkar SDS obstaja, so vanjo novi člani vstopali, nekateri pa so jo tudi zapuščali, kar je povsem normalen demokratski proces, ki se odvija v vseh državah z večstrankarskim sistemom. V zadnjem obdobju v SDS vstopi vsak mesec več novih članov, kot jih lahko vidimo na zborih članstva večine ostalih strank v državi. Nekateri vidni in t.i. vidni člani so stranko tudi zapustili. Nekateri pa so

postali »vidni člani« šele po izstopu, ker se jim je medijski prostor v Sloveniji nenadoma odprl. Razlogi za izstope so različni, tako kot smo različni ljudje. Vedno jih na različnih nivojih analiziramo in skušamo odpraviti vzroke, ki so jih povzročili, kadar le ti niso vrednostne ali karijerne narave. Vse izstope z redkimi izjemami v SDS obžalujemo. Še posebej tiste, ko 'vidni član' izstopi potem, ko ni ponovno izvoljen na plačano funkcijo, ko ga konkurenčni kandidacijski postopek ne uvrsti na volilno listo ali ko zaradi zmanjšanja sredstev izgubi delovno mesto v strokovni podpori stranke. Te primere obžalujemo zato, ker se ob njih velikokrat izkaže, da s temi posamezniki nismo delili skupnih vrednot, ampak zgolj funkcije oziroma službe. A takih primerov je bilo v dolgoletni zgodovini stranke kljub 'zunanjim pomoči' malo, zato je SDS danes edina stranka v Sloveniji, ki ima več kot 10% podporo volivcev in ki je starejša od dveh let. In ki jo kljub dolgoletnim poskusom diskreditacij stranke in njenih predsednikov od Tomšiča, Pučnika in Janše - pri katerih se je uporabljalo in zlorabljalo državne institucije, državne medije in udbovsko omrežje - ni uspelo uničiti. SDS bo kot doslej še naprej delala za skupno dobro in si prizadevala za resnico in pravico v Sloveniji.

Tistim izven SDS, ki vsake toliko časa kampanjsko širijo paniko in zgražanje nad tem, kaj se dogaja v naši stranki sporočamo, naj se brigajo zase. Če želijo soodločati o vodstvu in programu stranke, naj se najprej v stranko včlanijo. Tistim medijem, ki se bolj kot z oblastjo in njeno ustavno odgovornostjo za skupno dobro ukvarjajo z opozicijsko SDS pa sporočamo, naj se pogledajo v ogledalo. Videli bodo, da namesto na nogah stojijo na glavi.«

Peršak, novi kulturni minister

Tone Peršak je novi minister za kulturo v vladi Mira Cerarja. Premier od njega pričakuje odločno ukrepanje za spremembo na tem področju. Večina v državnem zboru je menila, da jih bo uspel izpeljati. Na glasovanju ga je podprlo 51 poslancev, 12 jih je bilo proti.

Cerar od Peršaka, v spremenjenih družbenih razmerah, pričakuje odločno ukrepanje v smeri nujnih in evropsko primerljivih sistemskih sprememb, ki bodo omogočile ustrezno raven avtonomije v kulturi. »Njegove dozdajšnje reference vključno s poznavanjem delovanja ministrstva zagotavljajo, da bo lahko nemudoma pristopil k uresničitvi zastavljenih ciljev.« Premier ne dvomi, da bo Peršak posebno pozornost namenjal tesnejšemu medresorskemu povezovanju, sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in krepitev dialoga z vsemi deležniki na področju kulture, še posebej z nevladnim sektorjem.

Njegove bogate izkušnje so omenjali tudi poslanci. »Lahko rečemo, da je kulturni v pravem pomenu besede. Hkrati ima tudi politične izkušnje,« je poudaril Franc Jurša, vodja poslanske skupine DeSUS, ki je

Peršaka predlagala na položaj. V SMC po besedah vodje strankine poslanske skupine Simone Kustec Lipicer verjamejo, da bo kot natančen poznavalec razmer v kulturi odgovorno, vključujoče in tudi s prepotrebno mero potrpežljivosti opravljal zaupano funkcijo.

Peršaku niso nasprotovali nepovezani poslanci, ki upajo, da mu bo znanje, ki ga je pridobil kot državni sekretar, v novi službi v pomoč. Niso mu nasprotovali niti poslanci N.Si. »Vi boste za Novo Slovenijo in za slovensko kulturo velik junak, če boste na prvi seji vlade predlagali razpravo in predlog, da se davčne blagajne, vsaj za kulturna društva, ukinejo. Takšne ukrepe potrebujemo. Iz cincanja ne bo nič,« je dodal strankin poslanec Jožef Horvat.

Je Kučan izvedel izdajo?

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve je podalo kazensko ovadbo zoper nekdanjega predsednika republike Milana Kučana. Očita mu, da je kot predsednik predsedstva maja 1990 zagrešil veleizdajo, ker ni preprečil razorožitve Teritorialne obrambe (TO). Predsedstvo je namreč rabilo tri dni, da je ukazalo, naj Teritorialna obramba orožja ne predaja Jugoslovanski ljudski armadi.

Predsednik Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve Aleš Hojs je uvodoma spomnil, da je bil Kučan dolžan zavrniti neustavne ukaze vojaškega vrha jugoslovanske armade in Republiškega štaba Teritorialne obrambe (TO RS) po odvzemu in premeščanju njenega orožja v objekte JLA, a je kljub pravočasni obveščeni o namerah JLA po razorožitvi TO RS namesto odločnega nastopa proti razorožitvi TO vse do 18. maja 1990 sodeloval z visokimi častniki JLA, ki so pripravljali in izvajali razorožitev TO. »Nesporno dejstvo obstaja, da je v tistih dneh JLA s pomočjo vrhovnega poveljnika TO RS, torej predsedstva, s predsednikom Kučanom na čelu takrat to razorožitev omogočila.«

V obtožnici še piše, da je Kučan ravnal prikrito, zahrbtno in na drug pritrlehen način s sprenevedanjem, lažmi in prikrievanjem informacij pred vlado in častniki teritorialne obrambe na občinskih ravneh o tem, da JLA pripravlja razorožitev TO RS. »Pričakujemo, da bodo tako kot v drugih primerih tožilstvo, policija in preiskovalni urad opravili svoje zakonske dolžnosti in kazensko uvedbo začeli izvajati,« je dejal Hojs.

Razorožitev Teritorialne obrambe je bil najnevarnejši poskus za zaustaviti slovensko osamosvojitve in poskus, ki je skoraj uspel, pa je dejal predsednik SDS

in takratni minister za obrambo Janez Janša. »Ključna točka programa koalicije Demos, ki je dobila večinsko podporo na volitvah je bila s tem dejanjem praktično popolnoma ogrožena. Vsi so namreč vedeli, tako tisti, ki smo bili za samostojnost kot tisti, ki so bili proti, da brez tega, da takšno odločitev tudi branimo, razglašanje samostojne države ni imelo nikakršnega smisla.«

V dneh od 15. do 19. maja leta 1990 se je tako po besedah Janše zgodilo zelo veliko. »V nekaj ključnih dneh, ko je stara oblast držala še vzvode v svojih rokah, od nove oblasti pa je funkcioniralo predsedstvo republike, ki je bilo konstituirano 10. maja 1990, nove izvršilne oblasti v smislu vlade, ministrov še ni bilo, je bila Slovenija razorožena,« je dejal Janša in dodal, da je v tem času število mož v vojski iz 70 tisoč padlo na od 12 do 13 tisoč.

V kazenski ovadbi še piše, da je Kučan s svojimi dejanji bistveno ogrozil osamosvojitve Slovenije in nastanek samostojne države in varnost, njegova ravnanja pa so imela za posledico smrt večjega števila oseb, hudo nasilje in veliko razdejanje, saj je JLA dobro leto dni po razorožitvi TO razoroženi Sloveniji napovedala vojno in jo dejansko tudi je.

»Ne samo, da 25 let po tej osamosvojitveni vojni nihče od agresorjev in tistih, ki so povzročili zločine ni bil kaznovan. Ne samo, da od tistih 250. naznanil kaznivih dejanj poročil tožilcem itd. nihče ni bil sojen do konca in spoznan za krivega. Zgodilo se je celo to, da se je začelo kriminalizirati ljudi, ki so sodelovali o osamosvojitveni vojni,« pa je dejal takratni minister za notranje zadeve Igor Bavčar, ki je tako kot Janša spomnil na brigadirja Krkoviča zoper katerega teče postopek zaradi sestrelitve helikopterja nad Ljubljano.

POGOVOR Z LJUDMILO NOVAK (1)
»Želimo pritegniti ljudi k sodelovanju«

Poslanka v državnem zboru, članica komisije za Slovence po svetu in predsednica Nove Slovenije je preživela deset dni med nami v Argentini. Pred odhodom smo se z njo pogovarjali o položaju v Sloveniji, o stranki in o naši skupnosti. Sledi prvi del pogovora:

Kako bi vi ocenili trenutni slovenski položaj?

Slovenija je trenutno zelo zadolžena, veliko je brezposelnosti, vendar, z določenimi ukrepi se število brezposelnih nekoliko zmanjšuje. Z uporabo fiskalnega pravila se tudi nekoliko zmanjšuje primanjkljaj. Moramo pa narediti kar nekaj pomembnih reform, ki pa jih ta vlada še ni začela uresničevati. Tako bo potrebno narediti v kratkem pokojninsko reformo. Potem bo potrebno sprejeti davčno reformo, oziroma ukrepe, ki bi bolj spodbujali gospodarstvo, in tudi odpraviti administrativne ovire. Seveda pa si tudi naši rojaki, ki živijo po svetu, tako kot tukaj v Argentini, da bi Slovenija, tudi na področju zgodovine, odkrito spregovorila o tem, kar se je po vojni dogajalo, to zapisala v učbenike, in da ne bi bilo več dvoma, da so vsi naši rojaki, ki so morali odti po svetu, naši, zaželeni v Sloveniji, in pa, da bi se te krivice, ki so jih doživljali, tudi nekako poravnale.

Kot kaže, so v Sloveniji kapital in mediji še vedno v rokah samo ene izmed opcij. To prizadeva realno demokracijo.

Res je, da je večina medijev v rokah levice, da tukaj ni pravega ravnovesja. Res je tudi to, da so ljudje nekako

Z gospo Ljudmilo Novak se je pogovarjal Tone Mizerit

naveličani tega kreganja med levico in desnico, hkrati pa so tudi razočarani nad tem, da Slovenija ne napreduje tako, kot bi lahko. Razlog za to pa je, da so z vlado povezani različni lobiji, ki so na žalost izčrpavali državna podjetja, državne banke in na ta način je za Slovenijo nastala velika škoda. Zaradi tega razočaranja veliko ljudi ne gre na volitve, sovražijo politiko, hkrati pa se žal ne zavedajo, da ravno politika odloča o našem življenju. S tem, da bi se ljudje bolj angažirali, pokazali večjo odgovornost do dogajanja v družbi in tudi odgovorno volili, bi lahko stanje v državi tudi v marsičem izboljšali.

Kako bi se dalo spremeniti to nezanimanje, to apatijo?

Morali bi začeti pri mladih. Žal mladi ne kažejo prav velikega zanimanja za politično dogajanje, in zato smo mi, kot Nova Slovenija, že predlagali, da bi morali v šole uvesti predmet »domovina in etika«, ki ga pogrešamo. Ta predmet bi lahko poučeval ali vzgajal mlade tudi za politično udejstvovanje, za demokracijo. Pa se to žal ne zgodi. To je ena od pomembnih nalog tudi v prihodnosti. Pomembno je pa tudi to, da v politiki delujemo ljudje, stranke, ki pa vendarle kažemo, da nam za to državo ni vseeno, da se obnašamo odgovorno, da imamo rešitve za prihodnost, in z nekim pozitivnim pristopom, z rešitvami, s tem, da dajemo ljudem upanje, želimo pritegniti ljudi k sodelovanju na volitvah.

Tak predmet bi bil seveda zelo pozitiven. A je vprašanje, kdo ga bo poučeval in kako ga bo poučeval.

Celo načrt je že pripravljen z vsebinami. Seveda pa morajo biti učitelji, ki to poučujejo, na to tudi pripravljene, informirani, izobraženi. Žalostno je, da smo pred 25. leti dobili svojo samostojno demokratično državo, ki smo si jo tako želeli, pa današnja mladina o tem, zakaj je nastala samostojna država, katere so tiste vrednote demokracije, ve premalo. Zagotovo je potrebno izobraziti učitelje, za to, da bi znali primerno poučevati, in seveda izobraziti mlade za večjo aktivnost v družbenem življenju.

Poučevanje bi moralo biti brez kakšnega ideološkega predznaka.

Mi imamo večstrankarski politični sistem. To je legitimno, da ima vsakdo možnost, da deluje aktivno v politiki, da je član neke stranke, žal velikokrat ugotovljamo, da se nekateri tudi bojijo, delovati v eni ali drugi stranki, ker so s tem na nek način ožigosani. In tudi poli-

tiki imamo probleme. Ko nekdo ni bil več izvoljen, zelo težko dobi službo, še posebej takrat, ko ni na oblasti njegova izbira.

Problem migrantov je zadnje čase nekoliko poje-njal. A ob tem, kako Nova Slovenija, ki je krščanska stranka, najde ravnovesje med narodnim interesom in krščanskim zadržanjem?

Potrebno je pomagati beguncem na kriznih žariščih. Tukaj pa niti Evropska unija, niti druge velesile niso vsega naredile. Potem, niso begunci vsi ki hočejo v Evropo. Begunci so tisti, ki so v življenjski nevarnosti na svojem ozemlju in zato imajo pravico da zaprosijo za azil v prvi varni državi. Vemo, da je bilo v tem toku beguncev, ki je šel po balkanski poti, 80 do 90 odstotkov migrantov iz različnih držav, ki so iskali v Evropi boljše življenje ali socialno pomoč. Bili so dobro organizirani. Na nek način smo pomagali tihotapcem ali trgovcem z ljudmi, ki so to izkoristili. Tako je včasih dnevno šlo čez Slovenijo do osem tisoč ljudi. Večina jih je hotela iti v Nemčijo in na Švedsko, tako da jih je zelo malo prosilo za azil v Sloveniji. Torej, stališče Nove Slovenije je najprej pomagati prebivalcem na kriznih področjih, ustaviti to nesmiselno vojskovanje, dati pomoč čim bližje državam izvora, ko pa so ljudje že pri nas, jim je treba s človeškega vidika pomagati. In to so dobili: hrano, pijačo, zdravstveno oskrbo, obleko, če je bilo potrebno. Hkrati pa želimo, da Slovenija jasno pove, katero je tisto število beguncev, ki jih lahko sprejme, ne da bi bila zaradi tega ogrožena naša država in naše prebivalstvo.

Vprašanje družine v Sloveniji. Kako vidite prihodnost na tem področju?

Za Slovence je družina še vedno velika vrednota. To smo dokazali tudi na zadnjem referendumu, kjer je bilo potrebno da več kot četrtina vseh volivcev zavrne zakon, ki je bil sprejet. Na srečo nam je to uspelo. V Novi Sloveniji smo nasprotovali predvsem temu, da bi spremenili definicijo zakonske zveze, ne strinjamo se s posvajanjem otrok s strani istospolnih parov in pa z umetnim opljojevanjem teh parov.

Uspeh na referendumu je bil posledica sodelovanja vseh desničarskih strank, Cerkev, civilnih organizacij ... Ni to spodbuda, da bi bilo v prihodnje tudi na političnem področju več sodelovanja?

Sodelovanje med strankami je vsekakor potrebno. Seveda si tudi v Novi Sloveniji želimo, da bi bilo to sodelovanje korektno, da ne bi ena stranka uničevala drugih. Vsaka stranka pa seveda ima neko samostojno politiko, vsebino, sicer ne bi bilo smiselno, da je več strank. To je demokracija. Ko pa gre za pomembne stvari, ki so pomembne za slovenske državljanke, za slovensko državo, je pa seveda potrebno iskati neke skupne odločitve ali skupno pot, oziroma tisto, kar je najboljše za državljanke.

Ankete kažejo, da Nova Slovenija raste na priljubljenosti. Kako jo vidite za prihodnje volitve?

Mi predvsem iščemo rešitve za probleme, ki tarejo ljudi. Kako bi zmanjšali brezposelnost, kako bi spodbudili gospodarstvo, kako bi ljudem dali upanje. Mi tudi zagovarjamo temeljne krščanske vrednote in vrednote krščanske demokracije, kot so resnica, poštenost, odgovornost, pošteno plačilo za pošteno delo. Torej vse tiste temeljne vrednote, za katere smo prepričani, da v Sloveniji so, pa so velikokrat zlorabljene, ker so na oblasti ali blizu oblasti določeni lobiji, ki so spravili Slovenijo v težave. V Novi Sloveniji imamo konkretne rešitve. Vsak mesec naredimo terenski obisk po različnih regijah, Obiščemo podjetja, šole, druge ustanove, se pogovarjamo z župani, ker tako smo blizu ljudem in slišimo, kaj bi bilo treba storiti. Na podlagi tega predlagamo različne rešitve. Žal pa, kot opozicijska stranka, smo premalo slišani, čeprav se vlada zaveda, da bi bilo to treba narediti, a rečejo: ta zakon ni dober; mi bomo svojega predlagali. S strani gospodarstva pa velikokrat slišimo, da so to prave rešitve. Delamo seveda tudi zato, da bi se okrepili kot stranka, ker več kot imaš glasov, močnejši si in lažje uveljaviš te rešitve svojega programa.

(Koniec prihodnjic)

**RAZMIŠLJANJA
OB ZMEDI**

Mir v družbi je znak zdravja, če je odsev notranje skladnosti v ljudeh, in je izraz pravičnosti med njimi; lahko pa tudi je posledica navad. A če ni to, ne ono, potem brezbriznosti je kratkotrajen sad.

MK

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONER MIZERIT

Stvari se razvijajo precej svojevlečno. Ob tem ima človek vtis, da sedanja vlada ni bila pripravljena, da reši težave, v katere je kirchnerizem zapeljal Argentino. Ali pa, da ni preračunala negativnih odmevov na ukrepe in možnost padanja ljudske podpore. Zato vidimo pohode in umike, ki zavlačujejo uspešne rešitve in postavljajo vladne ukrepe pod vprašaj.

Nesrečna brezposelnost. Je pa tudi res, da vlada ne zna družbi uspešno sporočiti, kaj in kako vse opravlja. Prva napaka je bila, da ni takoj na začetku podrobno orisala »zapuščine«. Spričo rastočih težav je potem postopoma sam Macri navajal podatke realnega stanja. Bilo je nekoliko pozno, ker učinek že ni več isti. Meša se z posledicami vladnih ukrepov, ki negativno odmevajo med ljudmi. Hude so zlasti posledice podražitve javnih storitev (elektrika, plin, transport ...) ki jih ljudje čutijo v žepu in v vsakdanjem življenju. Potem je opozicija, zlasti ostanki kirchnerističnega tiska, razvpila geslo, da novi predsednik »vlada za bogate«. Da ga še bolj očrnijo, so peronisti v parlamentu sprožili zakonski postopek, ki naj bi podjetjem prepovedal odpustitve, s čimer naj bi preprečili, da bi se večala že tako huda brezposelnost. Macri pa je smatral, da bi tak zakon le še zavrnil tako potrebne investicije, s čimer bi zakasnilo izboljšanje v proizvodnji. Lahko bi ure in ure debatirali, kdo ima prav. Resni ekonomisti so se nagibali na stran predsednika, a ozadje celotnega postopka je bilo politično. Massa je predstavil svoj projekt, ki je bil, po mnenju vlade, še bolj nevaran, ker bi zvišal državne stroške v trenutku, ko vlada skuša čim bolj zmanjšati potrošnjo. Končno je vlada spoznala, da je politično še najbolj vredno, da se zakon potrdi kot ga je predstavil kirchnerizem, Macri pa naj vložijo svoj veto. In pri tem je ostalo.

Za narodov blagor. Povejmo po resnici: na eni in drugi strani se bolj malo zanimajo za stanje prebivalstva, katerega težave večkrat izkoriščajo v svoje politične namene. To je vidno predvsem pri najožjih krogih prejšnje vlade. Sedanja skuša, v meri omejenih zmožnosti, olajšati stanje najbolj potrebnim. Zvišali so socialne podpore, ki pokrivajo rastoče število prebivalstva. Za socialne tarife javnih storitev je zaprosilo kar tri milijone družin, in večini

bo prošnja potrjena. Transportna tarifa je polovična za upokojene, dobitnike socialnih podpor in celo za služkinje. Kar pa zadeva brezposelnosti, je največje število »odpuščenih« bilo v javni upravi, ki jo je kirchnerizem zasedel z nedelavnimi in nesposobnimi člani La Cámpore. Prav te dni je predsednik zatrdil, da v javni upravi ne bodo več odpuščali uradnikov. Potreben red je bil narejen. Macri je tudi pozitivno izbral kraj, kjer je napovedal svoj veto na zakon o odpuščanju delavstva. Izrazil je priložnost obiska v kokošjereji Cresta Roja, ki jo je prejšnja vlada (Scioli) spravila na boben, pa jo je sedanja obnovila in spravila v vredno obratovanje. Zatrdil je tudi (in številke to potrjujejo), da je v privatnih podjetjih zelo malo delavcev izgubilo zaposlitev. Najbolj pa so res prizadeti »neformalni« uslužbenci, ki niso prijavljeni in nimajo socialnega (ne legalnega) kritja. To je potrdila tudi Cerkev. Ob zaključku »Socialnih dni«, ki jih vsako leto organizira Komisija za socialno pastoralo pri škofovski konferenci, so se zavzeli predvsem za neformalne delavce, ki so v kriznih obdobjih najbolj prizadeti.

Trgovanje se nada-ljuje. Vlada se tega zaveda in išče rešitve. Še bolj pa išče, kako bi preprečila socialne nemire. S sindikati ima kar tekoče razmerje in trenutno skuša, da bi vsaj CGT ne oklical splošne stavke zaradi veta na zakon. V parlamentu tudi ni nobene poizkusa, da bi veto zavrnili, čeprav je zakon v senatu prejel več kot dve tretjini glasov. Sindikati sami niso nič navdušeni, da bi to gnali do skrajnosti. Vsi vedo, da ima Macri prav in zakon ne bi imel nobene praktičnega učinka, le da iz političnih razlogov tega nihče ne bo priznal. Vlada se medtem pogaja s socialnimi gibanji, zlasti v provinci Buenos Aires, da bi preprečila kakšno rovarjenje. S provincami je sklenila dogovor (vse so pristale) o postopnem vračanju socialnih prispevkov (15 % pokojninskega fonda), ki ga je kirchnerizem prevzel za državno blagajno. Zanimivo: takrat ni nihče protestiral. V drugi smeri pa vlada tudi pospešuje novo zakonsko besedilo, ki naj bi spremenilo politično delovanje strank. Ne bi bile več obvezne primarne volitve (PASO). Na mednarodnem odru pa je Macri uradno predstavil zunanjo ministrico (Susana Malcorra) kot kandidatino za glavno tajnico Združenih narodov. Papež in glavna tajnica ZN Argentina? Ha!

PRISTAVA

Vsi za slovenske misijonarje.

Slovenska skupnost v Buenos Airesu se že mnogo let zbira in aktivno sodeluje pri Misijonski tomboli, saj vemo, da poleg duhovne opore našim misijonarjem, ki oznanjajo Kristusov nauk po svetu, lahko nudimo z molitvami, potrebujejo v veliki meri tudi gmotno podporo, saj so dežele v katerih delujejo, zelo revne. S prispevki jim pomagamo, da svojim vernikom vsaj malo olajšajo trdo življenje in ga po možnosti tudi v vseh ozirih izboljšajo. Zadnja tri leta se ta tombola, pomemben

verski, dobrodelni in socialni dogodek, vrši po vseh bratskih domovih naše skupnosti. Letos je bila misijonska tombola na Slovenski Pristavi, ki je bila odgovorna za organizacijo in izpeljavo celotne prireditve.

Najprej smo izbrali geslo za 62. misijonsko tombolo, ki je naslov tega članka, nato pa določili dva datuma, zaradi negotovih vremenskih razmer, saj so na Pristavi množične prireditve vedno pod milim nebom. Začeli smo osebno in pisмено trkati na srca dobrotnikov in prosili, da na katerikoli način sodelujejo, bodisi z dobitki ali z gotovino. Hvala Bogu, hitro so se velikodušno odzvali naši prošnji in darovali izredno veliko dobitkov. Zaradi neugodnega vremena je prvi datum odpadel, zato smo se začeli pripravljati na drugo možnost. Imeli smo nekaj več dela, saj smo morali pripraviti notranje prostore

ter zapreti steno, ki meji na vrt ker nam vremenska napoved ni bila ravno naklonjena.

Napočil je dan klicanja številčk. Bog je narahlo blagoslavljal nas in pogumne obiskovalce, ki so se v zelo lepem številu zgrnili na jesensko, mokro Pristavo. Ko sta napovedovalca A. Golob in D. Oblak pozdravila vse navzoče, sta prosila g. T. Burjo CM in g. F. Cukjatija začetno molitev za srečen izid tombole. Prebrali so tudi pismo, ki ga je poslal misijonar Pedro Opeka CM z Madagaskarja. V enem od odstavkov je omenil: »Vaša ljubezen, je sad vaše vere v Vstalega Jezusa Kristusa, ki je nam odprl prosto pot k Bogu in v Božje Kraljestvo in nas vse zastonj zveličal in poslal po celem svetu oznanjati Božjo ljubezen, usmiljenje in bratstvo brez meja!«

Tombola je potekala zelo urejeno in živahno. Tisti, ki se jim je sreča večkrat nasmehnila, so bili seveda bolj veseli kot tisti, ki jim je letos malo obrnila hrbet. Člani centralnega odbora SDO in SFZ so pripravili razne igre za otroke in jih spodbujali, naj tudi oni po svojih močeh pomagajo misijonarjem, da bodo s svojimi prispevki omilili raznovrstne pomanjkljivosti najpotrebnejšim. Naše mamice so poskrbele za posladek, ki so mnogim všeč: štrudel, krofe, drobno pecivo in razne druge dobrote. Možje so pri na ražnju skrbeli za čevapčiče in hamburgerje. Ko sta napovedovalca poklicala zadnjo številko in oddala zadnjo tombolo, sta se iskreno zahvalila vsem radodarnim in velikodušnim dobrotnikom naših bratskih domov, kakor tudi vsem darovalcem iz našega okraja. Bogu hvaležni za srečen in uspešen izid 62. misijonske tombole smo se počasi začeli poslavljati in obljubili, da se bomo prihodnje leto spet srečali. Ne smemo pa pozabiti, da so oznanjevalci Božjega kraljestva vsak dan potrebni naših molitev in gmotne pomoči.

Janez Jelenc

VTISI IZ SLOVENIJE

Kopičenje let kopiči spomine

Kadar se človeku naberejo leta, se z njimi naberejo tudi spomini. Čim bolj segaš po njih, bolj opaziš, da se časi spreminjajo, z njimi pa tudi osebe, skupnost, svet ... Z njimi se spreminjajo tudi strani našega tednika, deloma tudi vsebina.

Če bi se še bolj poglobili v rubriko *Pisali smo pred 50 leti* (in še prej), bi našli rubriko, v kateri so se redno spomnili rojakov, ki so praznovali okroglo obletnico. Nekateri so celo ob 40-letnici (!) imeli objavljenih nekaj besed o dotedanji življenjski poti ter čestitke. Ker se življenjska doba podaljšuje, kar težko najdemo, da bi koga s člankom počastili ob 70., 80., 90. rojstnem dnevu. Celó ob njegovi smrti se ga malokdaj spomnimo s člankom. Zato sem bil zelo vesel, da so v prejšnji številki Karapačaji tudi na ta način počastili spomin njihovega/našega Francija Korošca.

Zdi se mi, da je to podaljšanje življenjske dobe tudi do neke mere krivo, da ni več najti v našem tedniku tovrstnih čestitk ali nekrologa. Pri teh letih je človek običajno že veliko let upokojen v vseh ozirih, zato ga mlajši ne poznajo. Ne poznajo njegovih zaslug, ga niti ne spoznajo. Zato je tudi težko, da bi mogli skupaj spraviti nekaj vrstic z življenjskimi podatki in opravljenem delu, ko ga doleti grenka smrt.

Takole se mi zavrtijo misli v glavi vsakič, ko se namesto navčka v zvoniku bližnje cerkvice pojavi zvočni znak v računalniku s sporočilom, da je nekdo umrl. To pot ni bil ne navček, ne računalnik: Miriam je od svojega dijaka Filipa izvedela, da nas je zapustil njegov stari stric, gledališki igralec Maks Nose.

In spomini so se sprožili; eden za drugim. Sicer nisem kaj dosti vedel o njem; ne kje je bil rojen, ne kje je delal. Vedel pa sem najvažnejše: da je bil dober človek. To mi je bilo zelo lahko spoznati in čutiti pri druženju

med in po gledaliških vajah, kjer je imel lahko glavne ali pa čisto stranske vloge.

V času, ko ni bilo niti video trakov, so gledališki nastopi na odrih Slovenske hiše in Domov ostali na fotografskih posnetkih, najbolj pa v glavi tistih, ki so si predstave ogledali. Tako se spominim predvsem treh Maksovih nastopov.

Mislím, da sem ga prvič videl kot Valjhuna v Simčičevem Krstu pri Savici v režiji Nikolaja Jeločnika. Imponiral je v vlogi poveljnika-osvajalca. Drugi spomin se veže na monolog, ki ga je zaigral na spominski proslavi v Slovenski hiši. Tekst Branka Rozmana Roka za steno v njegovi predstavitvi se mi ob spomínu še danes pojavlja kurjo polt.

Za tretjo vlogo, ki mi jo ponuja spomin, bi rekel, da je bila *epohalna*, čeprav se bojím, da me bo kdo omalovažujoče opomnil, da je to arhaizem. A zame je še vedno epohalna! Nastopal je v stranski - kaj stranski, skoraj statistni - vlogi v igri Marjana Willenparta *Vnukinja*: kot natakár v bifeju v Tigreju. Komaj se je pojavil, ne da bi rekel besede, je publika v dvorani prasnila v smeh. Njegova figura je takoj spomnila na klasičnega natakárja - *el gallego* -, kakršnega je bilo običajno videti v buenosaireških barjih. Pa kaj: vsak bralec se bo spomnil marsikaterega njegovega nastopa, saj jih je moralo biti na stotine.

Res: njegovi nastopi (najbrž) niso dosegli ne na zgoščenkah ne na You Tubu. Lahko pa slišite njegov gromki bas, ki ga je posodil Krjavljú, ovekovečenega na eni izmed Vesninah plošč; tistih, na 45 obratov na minuto.

Tudi jaz sem si jo zavrtel in si ga priklical v spomin, skupaj z vso družino, ki mu je »pri Obrščaku« *štih držala*, ko je pripovedoval, kako je hudiča na dva kosa presekal.

GB

BLAŽENI CURA BROCHERO (17)

Pastir, ki je dišal po ovcah

Zbrala in priredila Metka Mizerit

Bičanje

Dnevi so si sledili in dobro so jih izkoristili. Štiri premišljevanja, dobro razporejena, so nudila možnost spoznati večne resnice. Popoldne so imeli uro katekizma, predvsem so udeležencem razložili zapovedi. Proti večeru so molili rožni venec in križev pot; maša je bila zvečer. En dan duhovnih vaj je bil namenjen pokori, ker je bil posvečen Kristusovemu trpljenju. Pridige so udeležencem predstavile Kristusovo trpljenje, Judeževu izdajstvo, bičanje, trnjevo krono, umiranje in smrt. Zato, da so bili udeleženci bolj ganjeni, so odkrili podobo Kristusa Nazarečana, ki je sklonjen pod težo križa. Isto podobo so nosili v procesiji in jo postavili v jedilnici. Zvečer jim je duhovnik spet govoril o Kristusovemu trpljenju in bičanju. Če so Jezusa bičali zaradi naših grehov, zakaj se ne bi bičali tudi udeleženci? Vsak je dobil mali bič in navodilo. Ko so ugasnili sveče, so si udeleženci slekli obleke in duhovnik jih je s svojim zgledom pozval k bičanju, zaradi storjenih grehov. Medtem so pred oltarjem peli:

*Usmiljeni Gospod, usmiljenje,
kako slabo sem odgovarjal na tvojo ljubezen.
Dobri Jezus, kako si jokal zaradi mene,
koliko trpljenja, udarcev, zasmeha in trnja.
Gospod, zame si trpel, oh koliko si trpel zame.*

Ta način pokore je prinesel sv. Frančišek Solano v La Riojo. V tem je bil duhovnik Brochero podoben velikemu apostolu Južne Amerike.

Med udeleženci so bili večkrat tudi tatovi živine, ki so obljubili, da jo bodo vrnili. Če je bil lastnik ukradene živine že mrtev, so plačali za maše za pokojne. To je bil način poravnati škodo in vzpostaviti pravico.

Nekatere nerodnosti

Včasih je kdo iz Doma duhovnih vaj ušel v gostilno in se po stari navadi pošteno napil. Ko se je vračal je »meril cesto«. Večkrat je kakega razgrajča odpeljala policija. Jože Gabrijel ga je šel iskat, ker ni hotel, da bi se iz nesrečneža norčevali. Razumel je, »da je duh voljan ali meso je slabo«. Zaprl je pijančka v posebno sobo in mu osebno postregel, da se mu je drugo jutro »zjasnilo«; opravičil se je in obžaloval škandal.

Potreben okvir

Najvažnejše na duhovnih vajah je, da je vsak udeleženec duhovno pripravljen in ima željo zblizati se z Bogom, spoznati njegovo ljubezen in se mu popolnoma predati, odgovorno prenoviti svoje življenje.

Brochero je natančno izpolnjeval napotke svetega Ignacija Lojolskega in misijonarji, ki so vodili duhovne vaje, so od prvega dne določili molck. Nihče ni smel govoriti, samo v tihoiti je možno duhovno srečanje z Bogom. Točnost je bila drugo pravilo, ki ga je Brochero priporočal. Bilo je potrebno, da so izkoristili čas in tudi zaradi spoštovanja do drugih. Zvon je bil edina nepopustljiva avtoriteta, ki je premikala sedemsto mož. Tretje pravilo je bilo zmerčnost, ne motiti druge, ne se pritoževati za malenkosti, niti nad hrano, ki je bila skromna. Razen tega je zmerčnost potrebna v vsakdanjem življenju in je podlaga duhovnosti in človeške vzgoje. V Domu duhovnih vaj je bila v prvem času kar junaška zmerčnost. Veliko reči je še manjkalo; ni bilo niti postelj. Vsak sam si je pomagal in spal na tleh, pokrit s tem, kar je prinesel od doma. Edino razkošje, ki so si ga lahko privoščili udeleženci, je bil mate. V hiši so dobili kotliček za čaj (pavo) in žerjavico. Največja skrb udeležencev, tako moških kot žensk, je bila, da so prinesli vrečko

mateja in nekateri tudi sladkor. Žerjavica jim je tudi služila, da so si pogreli mrzle roke.

Čudovito služenje

Za stroške duhovnih vaj je Brochero postavil to načelo, da mora vsak prispevati od tega, kar je imel: denar, vreče koruze, tovor drv, kakšno kokoš. Najpremožnejši so pripeljalo voz buč ali telička. Vendar se je kot vedno pojavil kak prefriganec, ki ni ničesar prispeval. Med neko nabirko je v košarico kot prispevek dal le listek, na katerem je pisalo: »Kristus je plačal za vse«. Res je Kristus umrl za vse ljudi, vendar ta ček ni bil znamenje vere ampak znak nesramnosti. Stroške potovanja je moral kriti vsak sam; nekateri so prišli od daleč. Vendar so včasih pripravili loterijo in srečelov, da so krili stroške najrevnejšim.

Kar se tiče kuhinje, jedilnice in čiščenja so pomagali duhovnikovi sodelavci. Kadar so bile skupine mož, so stregli možje; in gospe, kadar so duhovne vaje imele žene. Najbolj ustrežljiv in požrtvovalen je bil duhovnik Brochero. Poleg vseh dolžnosti, ki jih je imel kot gospodar hiše, kot duhovnik, da je spovedoval, vodil in svetoval, je imel še ponižno, skromno delo, da je skrbel za živali, s katerimi so udeleženci prišli na duhovne vaje. Zadal za poslopjem je bil velik travnik in potok. Tam so se pasle živali. Kadar je zmanjkalo trave, jim je prinašal zavoje sena, ki ga je podarila bogata gospa Zoraida.

Duhovnikovo geslo je bilo: »Vse delam iz ljubezni do presvetege Srca Jezusovega«.

Ko so udeleženci odhajali, jim je Brochero priporočal, naj ostanejo zvesti svojim sklepom in naj nikar ne zaidejo na grešna pota. Vedno jim je podaril knjižico za duhovno branje, pa tudi kruha za na pot.

(Dalje prihodnjič)

»Krik brez odmeva«

V drugem delu prvega večera Slovenske kulturne akcije, ki se je vršil v Debeljakovi dvorani v Slovenski hiši, v soboto, 19. marca ob 20. uri, smo nadaljevali program kulturnega večera s predstavitvijo knjige »Krik brez odmeva«, ki je izšla izpod peresa arh. Marjana Eiletza.

V estetskem okviru skupinske likovne razstave je knjigo predstavila dr. Katica Cukjati.

Kot uvod v predstavitev te knjige, ki je bila nagrajena s Svetlobnico s strani konzorcija Družine, je ocenila, da najbolj točno in zadeto razodevajo namen, ki ga je imel avtor s to literarno stvaritvijo, njegov lasten uvod. Tale je njegova »Beseda ob začetku«:

»Moje oči so v tej zgodbi izkazale neko rešilno svetlobo sredi zmede v majhnem delu človeške zgodovine, ki sem ga delno sam spoznal. Iskale so majhno luč na koncu tunela, luč resnice, morda pravice in ljubezni, katarze ali celo odpuščenja in sprave. Z literarno fikcijo sem poskušal poustvariti nekatere dogodke in podobe kot v kalejdoskopu začaranih prividov ali mozaiku tisočeri raznobarnih kamenčkov, spojenih v skrbno zaznamovan kolaž. Spustil sem se v subjektivno raziskavanje zgodovinskih dogodkov, ki jih noben zgodovinar ne more objektivno prikazati. Nekatere podobe sem povzel iz resničnega dogajanja na podlagi pripovedovanja znancev ali iz raznih besedil, druge so prosto zrastle v moji domišljiji, tretje pa so iztrgane iz mojih lastnih spominov kot prizori iz kakšne nenapisane zgodovinske drame.

Vodilni motiv zgodbe je prekletstvo izvirnega greha, ki je dobilo svoj pečat s Kajnovim umorom lastnega brata. Vso grozo sovraštva sem strnil v eni sami besedi, besedi KRIK, ki je človekov prvi izraz ob rojstvu in mnogokrat tudi zadnji pred nasilno smrtjo. Nam, ki smo doživljali viharje in se v njih utapljali, ter tudi vsem drugim, naj bo ta knjiga pomnik vseh junaštev, trpljenja in nasilja človeka

nad človekom, vsega kar še ni razčiščeno in morda nikoli ne bo.

Utišana in zamolčana zgodovina vedno obstaja in pritiska na sedanost in prihodnost, od koder se bo nekoč sprostila, kot je zapisal neki filozof. V vseh generacijah se prebujajo želja po nepoznani preteklosti, ki se upira pozabi, ker je vselej željna redefinicije.«

Predstaviteljica knjige Katica Cukjati, je omenila, da prva ideja v zvezi z vsebino in naslovom knjige, ki ji je prišla na misel, je bila slika norveškega impresionista Edvarda Muncha »Krik«. Izrazila je mnenje, da profesionalna izobrazba, izoblikuje splošni značaj umetnika, tako da je M. Eiletz, kot drugi umetniki arhitekti, to knjigo izredno dobro gradil. V preprostih skicah je začrtal v polnosti določene obstranske igralce kot Samuela, Davida Levija, partizanko Zlatko in Svaruka »Joka«, kot partizanskega voditelja - politkomisarja.

Poglavja knjige nam razprostirajo panoramo zgodovinskih dogodkov: Madžarska 1940; Maribor, 1941; življenje v Ljubljani, 1942; življenje glavnega junaka v vaških stražah; v partizanih 1943 - 1944, pozneje pri gorenjskih tankovcih; v Benetkah, marca 1945, v Ljubljani, prve mesece po vojni; Trst - Senigaglia. Do strani 257 se dogodki razvijajo v Evropi, od tam naprej do strani 347 pa v Argentini.

Ob zaključku tega lepega večera, ki se ga je publika udeležila v lepem številu, se je obrnila na avtorja knjige z zanimivimi vprašanji. Hčerka arh. Marjana Eiletza je tudi razložila, s kako globoko vnemo si je njen oče prizadeval, da bi dokončal to literarno delo.

Slovenska kulturna akcija se še prav posebno zahvaljuje umetnostni fotografinji Barbari Kržišnik za zastojnsko snemanje tega večera.

K.C.

ALMANAH RAST-i XLIV

Slovenstvu v ponos

S tem naslovom je 24 abiturientov za leto 2015 sestavilo Almanah petošolcev Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelj Marka Bajuka. Kot podnaslov in geslo pa je napisan slovenski rek »Besede mičejo, zgledi vlečejo«. Na notranji strani platnic so abiturienti zaključili z lepo mislijo na Slovenijo »Tvoj sem, ni važno kje!«

Takoj na začetku brošure so navedena imena abiturientov RAST-i 2015.

Na prvih šestdesetih straneh so petošolci prikazali življenjepise pomembnih osebnosti, ki so gradile našo skupnost. Po žrebanju je vsakemu petošolcu sreča naklonila ime zaslužnega Slovence. Dijak je moral poizvedeti življenjske podatke te slovenske osebnosti in se seznaniti z delom in pomembnostjo njegovega delovanja v prid slovenstva in človeške družbe. Kot sad tega raziskovanja je moral pripraviti primeren prispevek za njihovo abiturientsko brošuro. V vseh primerih so nam te osebnosti v zgled, se lahko od njih marsičesa naučimo, jih občudujemo ter posnemamo.

Prej ali slej v življenju, ko bodo abiturienti brali te prispevke, bodo šele v pravi dimenziji doumeli, kaj pomeni za človeško družbo vsak posameznik in kaj vse lahko doprinesejo k rasti in razcvetu Argentine, domovine njihovih prednikov Slovenije, ter celotnega človeštva. Po eni

strani imamo med temi zaslužnimi ženami in možmi graditelje naše skupnosti v Argentini na najrazličnejših področjih. Po drugi strani so pa tudi osvetlili življenje izjemnih Slovencev, ki so naredili ogromno v drugih državah in ponesli v širši svet slovensko uspešno prisotnost, kot kardinal dr. Alojzij Ambrožič v Kanadi, znanstvenica Branka Sušnik v Paragvaju ali zdravnik dr. Janez Janež v Tajvanu.

V drugem, zadnjem delu Almanaha, na dvanajstih straneh lahko sledimo, kot je že postala zadnja leta navada, fotografsko bogat *Dnevnik potovanja*, ki pa prča, kako so bili v tem obdobju stalno povezani, ne le z matično domovino, ampak tudi z zamejstvom, kot del Slovenije na obmejnem ozemlju.

Estetsko oblikovanje Almanaha je s primernim in finim okusom dosegla mlada oblikovalka Cecilija Urbančič.

Osebnostne fotografije in skupinska fotografija abiturientov na zadnjih platnicah so delo fotografa Marka Vombergarja.

Za sodelovanje pri korekturah prispevkov petošolcev se moramo zahvaliti Lucijani Hribar Podržaj in Metki Mizerit.

Almanah abiturientov Rast XLIV nam vzbudi upanje in veselje ter zadovoljstvo nad vsebino.

Vsi, profesorji in starši, upamo in zaupamo, da bodo sledili tem zgledom.

K.C.

POLONA MAROLT 28/05/1936 → 28/05/2016 = 80 let !!!!

V dobi, ko je Slovenija pripadala kraljevini Jugoslaviji, se je na Verdu, v bogati domačiji, rodila Polona kot tretji otrok Marjana in Fani. V otroških letih je hodila v šolo in delila svoje prijateljstvo z Marinko, Bogomilo, Marušo in Majdo. Imele so punčke iz porcelana in celuloide. Igrale so se na prostem; na travnikih so včasih prižgale ogenj in kuhale travo in druge rastline da so hranile svoje punčke. Poletni se je z vso družino kopala v Ljubljani, ki je tekla ob njihovi hiši. Družina Marolt je bila bogata in imela urejeno življenje in kljub temu ali ravno zaradi tega in njenih idealov je morala zapustiti domovino. Tri tedne pred devetim Poloninim rojstnim dnevom so zapustili Ljubljano in šli preko Avstrije v Italijo. Tri tedne pred dvanajstim rojstnim dnevom so pa zapustili Evropo in preko oceana odšli v novi, neznan svet. Na ladji so po dolgem času dobili bel kruh, marmelado, jajca, meso, mleko in še, in tega kolikor si je kdo želel. 21/5/48, po 17 dneh plovbe, so zagledali prelepo buenosaireško pristanišče. Polono so takoj vpisali v dekliški internat, ločiti se je morala od staršev in ni znala jezika oz. ni nič razumela, bila je zelo nesrečna!! Če prav je čez poletje položila izpite za šesti razred in naslednje leto izdelala prvi letnik srednje šole pri nunah v San Martinu, kamor so se starši preselili. Ni hotela študirati in je zelo mlada začela delati.

Leta 1952 je, preko bratranca, spoznala Andreja in, da bi ga večkrat srečala, je začela peti pri zboru, kjer je on pel. Naslednje leto sta se zaročila. Poročila sta se leta 1958 in si začela ustvarjati družino. Veliko let svojega življenja je posvetila samo družini in domu. Šivala in štrikala je obleko za vso družino, Andrej si je zgradil jadrnico a ona mu je zašila jadra. Skupaj z Andrejem sta zgradila šotor, s katerim so hodili vsako leto, celi mesec, v Bariloche na počitnice. Izbrala si je najtežje in najbolj naporno delo: vzgojo svojih otrok in kljub vsemu ji je kar uspelo!!! Hodila je na kuharske tečaje in pomagala pri kuhanju slavnostnih pojedinah. V zadnjih desetih letih je hodila na sestanke Zveze Slovenskih Mater in Žena, k jogi in k telovadbi v vodi, pisala je članke o slovenskih slikarkah za Svobodno Slovenijo. Vedno je obiskovala prijateljice v stiskah ali ker so bile osamljene. Zdaj je predsednica odseka Zveze slovenskih mater in žena v San Martinu, kar pomeni, da skrbi za mesečne sestanke in za ekonomske in socialne probleme nekaterih rojakov iz tega okraja.

Imela je in še vedno ima veliko znancev in mnogo prijateljev in tudi tiste, ki so že odšli, ohranja v svojem srcu in se jih velikokrat spomni v molitvi.

Polonine značilnosti so: poštenost, spoštovanje, duševnost, ljubezen, potrpljenje in veselje. S temi značilnostmi je bila Polona ljubezniva hčerka in žena. S temi značilnostmi je Polona najboljša mami, sestra, teta in prijateljica!!!!

ISKRENE ČESTITKE!! želimo ti VSE najboljše in upamo, da nas boš spremljala še mnogo let!

Lučka
Andrej in Ani, Cecilija in Ricardo
Carol, Marian, Sofia, Tomi, Primož

NOVICE IZ SLOVENIJE

POMOČ PRI OBNOVI NASADOV

Slovenija želi skupaj s še nekaterimi državami EZ opozoriti na posledice uničujoče pozebe v sadjarstvu in vinogradništvu, ki je prizadela regijo pred slabim mesecem. Popisa škode še ni, a v Sloveniji tako visoke škode, da bi bili upravičeni do pomoči iz evropskega solidarnostnega sklada, ne gre pričakovati. Slovenija bo zato v okviru programa razvoja podeželja skušala aktivirati poseben ukrep, ki je namenjen pomoči oz. obnovi nasadov ali poškodovanih objektov.

V CERKNU JUTRIŠNJI JAZZ ŽE DANES

Cerkno je bilo pretekli teden že 21. prizorišče enega najbolj progresivnih festivalov jazz glasbe v regiji, ki privablja tudi tuje občinstvo. Na pokritem trgu sredi mesta se je zvrstilo deset koncertov, ki so, kot so napovedovali organizatorji, prinesli jutrišnji jazz že danes. Festival je zagnala zasedba pod vodstvom pihalca Istvana Grenca, ki preigrava kompozicije očeta madžarskega free jazza Gyöergyja Szabadosa.

MNOŽIČNA MATURANTSKA ČETVORKA

V več kot 20 slovenskih krajih in v tujini je v petek, 20. maja, točno opoldne nekaj deset tisoč maturantov ob zvokih Strausove glasbe zaplesalo tradicionalno poulično četvorko. V prestolnici so mladi tokrat zavzeli osrednji del Slovenske ceste med Šubičevo in Gosposvetsko cesto.

AKTIVNI IN BREZPOSELNI

V Sloveniji je bilo konec leta 2015 nekaj več kot 803.600 delovno aktivnih oseb, njihova povprečna starost pa je bila 41,8 leta. Delovno aktivne ženske so bile povprečno stare 42 let, moški pa 41,6 leta, kažejo objavljeni podatki državne statističnega urada.

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je marca znašala 12 odstotkov, kar je 0,6 odstotne točke manj kot februarja in 0,8 odstotne točke manj kot marca lani, je objavil državni statistični urad. Konec marca je bilo registriranih 110.226 brezposelnih, pet odstotkov manj kot februarja in 6,7 odstotka manj kot marca lani.

PO SVETU

POZABLJENI SUDAN

Govori se o vojni v Siriji, napadih v Iraku in Jemnu, tu in tam se še omenja vojno v Ukrajini, le redko pa vojno v Južnem Sudanu. Mednarodna Karitas opozarja, da se ta država trenutno sooča z eno najhujših humanitarnih kriz na svetu. Vojna v Južnem Sudanu je tako pozabljena, da ni niti zanesljivih podatkov o številu žrtvev ali razseljenih ljudi. Po ocenah je z domov pobegnilo 2.300.000 ljudi; več kot 6 milijonov, polovica prebivalstva, potrebuje nujno pomoč v hrani, v vojsko pa so vpoklicali tudi 15.000 otrok. »To je pozabljena vojna. S težavo zbiramo denar, ki je potreben za podporo ... in menim, da je vsa humanitarna skupnost v zadregi glede tega vprašanja. In tako danes ljudje v Južnem Sudanu umirajo od lakote, in to ni sprejemljivo. Treba je ukrepati,« je dejal generalni tajnik Mednarodne karitas Michel Roy.

TUDI HRVATI ZA ŽIVLJENJE

Več kot 15 tisoč ljudi se je v soboto, 21. maja, zbralo v Zagrebu na Shodu za življenje. Pod geslom »Za življenje, družino in Hrvaško« so se pohodniki, med katerimi je bila tudi soproga hrvaškega premiera Sanja Orešković, odpravili od Trga kralja Tomislava do Trga Bana Jelačića. Shod je organizirala civilna iniciativa »Hoja za življenje«, ki povezuje številne hrvaške katoliške organizacije, družine, družine in posameznike. S pohodom so želeli izraziti optimizem ter vrniti pozornost in dostojanstvo vsakemu človeškemu življenju od spočetja do naravne smrti. Državo so pozvali h konkretnim družbenim in ekonomskim ukrepom, ki bodo spodbujali otroke, ženske in moške k oblikovanju družine.

PREGANJANI TUDI V NEMČIJI

Ameriška človekoljubna organizacija Open Doors je na svoji spletni strani objavila poročilo o preganjanju krščanskih beguncev v Nemčiji. Med begunci je izvedla anketo, odgovori na zastavljena vprašanja pa razkrivajo, da so preganjanji največkrat deležni žaljivk in telesnega nasilja, pa tudi groženj s smrtjo. Predstavniki omenjene organizacije ugotavljajo, da gre pri objavljenih številkah zgolj za vrh ledene gore, saj si ljudje iz strahu pred maščevanjem ne upajo prijaviti vseh incidentov. Tako je opazno vse večje nasilje nad kristjani. Ti živijo v nenehnem strahu pred preganjanjem s strani islamskih beguncev, ki predstavljajo večino prebivalstva v begunskih domovih po vsej Evropi.

PISALI SMO PRED 50 LETI

V SPOMIN JANEZU JALNU

... Janez Jalen je umrl. Ta ponosni Gorenjec, ki smo ga prijatelji vedno klicali po gorenjsko Jêlen, ne bo več pisal ne dram ne povesti. In če si za današnjo zgodovino z vsem svojim delom ni prislужil več kot ime, je v slovenskem ljudstvu našel prav v srcu svoje mesto, ki mu bo še dolgo ohranjeno. Ovčar Marko pod Stolom bo varoval njegov grob in Trop brez zvoncev mu bo zvonil slavo, dokler bo Slovenija še dom, kakor si ga je predstavljal on: privezan na svoj kraj in na družinsko ljubezen, ki jo blagoslovlja Bog.

SLOVENC V ARGENTINI

Mendoza. Praznik pesmi. Za nami je tretja »Markova nedelja« - posvečena ob spominu na pok. ravnatelja Marka Bajuka, našega bivšega zborovodjo, slovenski pesmi. Za prvo obletnico ravnateljeve smrti je naš zbor pripravil spominski koncert, ki je obsegal 22 ljudskih pesmi v njegovi priredbi. Ob tretji smrtni obletnici pa si je zbor postavil v svoj letni program »Markovo nedeljo«, da jo posveti naši pesmi. Tako smo letos, 24. aprila, ko poteka peto leto od pokojnikove smrti, imeli tretji tak nastop. ...

San Martin. V nedeljo, 15. maja, smo imele naraščajnice sestanek, združen z občnim zborom. Vodila ga je gdč. Saša Hartman. Udeležilo se ga je 20 članic. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednica Zorko Kristina, podpredsednica Novak Marija, tajnica Klanjšček Marija, blagajničarka Pavšer Lučka, športna referentka Čater Silviya, referentka za petje Ferfolja Metka, svetovalki: Slavič Adrijana in Lah Verica.

G. Zdravko Reven, ki se je nekaj tednov mudil na obisku pri svojem bratu Slavku v Slovenski vasi v Lanusu, je odpotoval v torek preko Švice v Celovec, kjer deluje v vodstvu Mohorjeve družbe. Upamo, da je od slovenske skupnosti v Argentini odnesel najlepše vtise.

V slovensko lazaristovsko vikarijo v Slovenski vasi v Lanusu je prestavljen iz Toronta g. Franc Sodja CM. Želimo mu, da bi se med Slovenci v Argentini počutil čim bolje.

(Svobodna Slovenija, 19. maja 1966 - št. 20)

PADLO ŠE ENO LETALO

Nad Sredozemskim morjem, med grškim otokom Kreta in egiptovsko obalo, je pretekli četrtek med letom iz Pariza proti Kairu z radarjev izginilo letalo egiptovske družbe EgyptAir s 66 potniki na krovu. Iskalna akcija še vedno poteka; vanjo so vključene egiptovske in grške oblasti. Letalo je pred izginotjem izgubilo višino in se dvakrat obrnilo, francoski predsednik Hollande pa je potrdil, da je letalo strmoglavilo. Največ potnikov je bilo Egipčanov in Francozov. Prevladuje mnenje, da je šlo za teroristični napad.

NAPETOST NARAŠČA

Odnosi med Natom in Rusijo so se v preteklih tednih še zaostрили. Severnoatlantsko zavezništvo je uradno aktiviralo ameriški protiraketni ščit v Romuniji, še enega pa naj bi v kratkem postavilo na Poljskem. Rusija je v odgovor napovedala okrepitev vojaških izdatkov, da bi tako nevtalzirala grožnje, ki jih vidi v postavitvi omenjenega štita. Zahodne države in Rusijo pa še vedno deli tudi reševanje ukrajinske krize. Ukrajinska vlada se po konfliktnu na vzhodu države in sporu z Rusijo, ki si je priključila Krim, še bolj obrača proti Evropski uniji.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NUEVO MINISTRO

La última crisis del gobierno en Eslovenia provocó la renuncia de la ministra de Cultura. Tras varias consultas al presidente del gobierno, Miro Cerar, propuso para el puesto al Sr. Tone Peršak, quien fuera Secretario en este ministerio. La iniciativa de nombrarlo partió de DeSUS, el Partido de los Jubilados, al que pertenecía también la ministra renunciante. Peršak fue aprobado por 51 votos a favor y 12 en contra. Recibió incluso la adhesión de diputados independientes y del partido Slovenia Eslovenia. Asumió su puesto entre expectativas de ordenar el campo de la cultura y lograr resultados positivos en un área que es sensible y vital para Eslovenia. (Pág. 1)

NUESTRA ENTREVISTA

Como ya informáramos estuvo entre nosotros la Sra. Ljudmila Novak, diputada en el parlamento esloveno, miembro de la Comisión Parlamentaria para los Eslovenos por el Mundo y presidenta del partido Nueva Eslovenia. A pocas horas de su regreso concedió una entrevista a nuestro seminario, en el curso de la cual abordamos distintos temas referentes a Eslovenia, al partido y a nuestra colectividad. La Señora Novak señaló las dificultades económicas pos las que atraviesa Eslovenia y se lamentó del poco interés que demuestran los eslovenos hacia la política, lo cual se traduce en una baja participación en las elecciones. Enfatizó los esfuerzos que hace su partido para lograr una mayor participación popular. También abordamos el tema de la familia, los migrantes y el futuro del panorama político en el país. (Pág. 2)

POR LAS MISIONES

El pueblo esloveno siempre tuvo un profundo sentido evangelizador, por lo cual numerosos misioneros eslovenos trabajaban en distintos países a lo largo de la historia. Por eso también el apoyo a las misiones ha sido permanente. Ese sentimiento perdura en nuestra colectividad. Una de las nuestras es la tradicional "tómbola misional", que se realiza todos los años y ya va por la edición N° 62. Este año los encargados de realizarla fueron los miembros del Centro Esloveno Pristava de Castelar. El domingo 17 de abril, se realizó y pese al mal tiempo un grupo numeroso de paisanos se dio cita en sus instalaciones y vivió buenos momentos, ganando lindos premios, a la vez que ayudó a juntar fondos para la labor de tantos misioneros eslovenos. (Pág. 3)

RECUERDOS DE UN BUEN HOMBRE

Motivado por la publicación de los eslovenos de Carapachay en recuerdo del fallecido Franci Korošec, nuestro corresponsal en Eslovenia rememora la acción de otro esloveno, fallecido recientemente entre nosotros. Se trata de Maks Nose, a quien recuerda como un buen hombre y como un excelente actor en distintas obras teatrales de la colectividad. Relata especialmente tres momentos culminantes, que siempre conserva en su memoria. Pero antes de eso se lamenta, que los jóvenes no conozcan (y no reconozcan) la labor y el esfuerzo de tantos miembros de la colectividad, cuya partida de este mundo sucede en forma silenciosa, sin se registrada por nuestra prensa. (Pág. 3)

GRITO SIN ECO

En la primera velada de este año de la Acción Cultural Eslovena, se presentó también el libro del arquitecto Marijan Eiletz "Krik brez odmeva" (El grito sin eco). Se trata de una novela que mereció el premio "Svetlobnica" de la editorial Družina de Ljubljana. Abarca la historia de la guerra y la revolución en Eslovenia, para trasladarse luego a Buenos Aires en la época de la guerra sucia. Una mirada personal a la historia de la tragedia eslovena y de la emigración. El libro fue presentado por la Dra. Kati Cukjati y contó con la presencia del autor, quien luego respondiera las preguntas de los presentes. También firmo ejemplares del libro, que estaba disponible para quienes quisieran conocer su obra. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Jorge Komar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: svobodna.ba@gmail.com Za Društvo ZS: Jure Komar / Urednik: Tone Mizerit

Sdelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Metka Mizerit, Marko Kremžar, Janez Jelenc, Martin Križ in Katica Cukjati. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina in Časnik.si.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ XXXX.-; pri pošljnjanju po pošti: sivi papir, \$ XXXX.-; beli papir \$ XXXX.-; Bariloche; \$ XXXX.-; obmejne države Argentine, XXX.- US dol.; ostale države Amerike, XXX.- US dol.; ostale države po svetu, XXX.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, XXX.- US dol. za vse države. Dolg za letnino v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne чеке, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265**GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji.** Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com**Dra. Ana C. Farreras de Kocar** - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso / (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4482-5606 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA

od torika do vključno sobote od 19. ure naprej. Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450,

Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode

Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA

Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA

PATAGONIA Storitve

María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna posredovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OBVESTILA

SOBOTA, 28. maja:

Pevsko glasbeni večer, ob 20. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. maja:

Žegnanje Marije Pomagaj v Slovenski hiši, ob 10. uri.

NEDELJA, 5. junija:

Spominska proslava žrtev vojne in revolucije.

NEDELJA, 12. junija:

Procesija sv. Rešnjega Telesa.

ČETRTEK, 16. junija:

Z.S.M.Ž. San Martín vabi na spominski sestanek v Domu ob 16. uri.

NEDELJA, 19. junija:

Očetovski dan.

OSEBNE NOVICE

Krst

V soboto, 21. maja, je bil krščen v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Benjamin Peter Amalfi Tekavec. Oče je Hernán Mario Amalfi in mati Veronika roj. Tekavec; botra sta bila Aleks Tekavec in Silvina Hering. Krstil je delegat Jure Rode. Družini čestitamo in želimo srečo!

Smrt

V Moronu je umrla Kristina Grilc roj. Svete (86). Naj počiva v miru!

Zedinjena Slovenija vabi na
Spominsko proslavo

na čast žrtvam vojne in komunistične revolucije na Slovenskem

10.00 - Sveta maša v cerkvi Marije Pomagaj.

11.00 - Poklon pred spomenikom.

V dvorani škofa Rožmana:

- Slavnostni govor: dr. Andrej Fink.
- »Nad menoj žari tvoj zgled« - Akademija v izvedbi članov Slovenske vasi.

v nedeljo 5. junija v Slovenski hiši – Ramón Falcón 4158

- VSI LEPO VABLJENI! -

SLOVENCİ IN ŠPORT

SLOVENEK - PREDSEDNIK UEFA?
Predsednik Nogometne zveze Slovenije Aleksander Čeferin (foto) naj bi bil eden najresnejših kandidatov za novega predsednika

Aleksander Čeferin

Evropske nogometne zveze (UEFA), poroča britanski časnik Daily Mail. Volitve naslednika Michela Platinija, ki je moral zapustiti vodilno mesto zaradi korupcijskega škandala, bodo 18. septembra v Baslu. Daily Mail je na spletnih straneh zapisal, da se je v zadnjem času med kandidati pojavilo novo ime, in sicer 48-letnega aktivnega pravnik iz Ljubljane, specializirane za področje športa, ki je postal predsednik NZS leta 2011.

NOVA PLEZALNA ZVEZDA

Janja Garnbret (foto) je poskrbela za nov uspeh slovenskega športnega plezanja. V finalu pete tekme svetovnega pokala športnih

plezalcev v balvanskem plezanju v Innsbrucku je osvojila drugo mesto. To so prve stopničke 17-letne Korošice na tekmah svetovnega pokala v balvanih, potem ko je bila na uvodni tekmi sezone v švicarskem Meiringenu peta. Garnbretova je lani uspešno debitirala v svetovnem pokalu v težavnosti, na treh tekmah se je trikrat zavihtela na stopničke. Je tudi evropska podprvakinja v težavnosti.

Janja Garnbret

PLAVALSKE MEDALJE

Plavalka Tjaša Oder je na EP v Londonu z novim slovenskim rekordom 8:25:68 osvojila bronasto medaljo na 800 m prosto. V finalu je v napetem dvoboju za stopničko na zmagovalnem odru strla odpor Španke Marie Vilas Vidal. Zmagala je Madžarka Boglarka Kapaš z 8:21,40. Izjemen slovenski dan je

nadgradil plavalec Ljubljane Anže Tavčar, ki je v polfinalu na 100 m prosto z 48,88 slovenski normi za pot na olimpijske igre v Rio de Janeiru dodal še standard A Mednarodne plavalne zveze. Svoj osebni rekord je izboljšal skupaj kar za osem desetink, rekord nekdanjega klubskega sotekmovalca pri Iliriji Petra Mankoča iz leta 2003 pa za 34 stotink.

Peter John Stevens pa je v finalu na 50 metrov prsno osvojil srebrno medaljo. S časom 27,09 je zaostal le za domačinom Adamom Peatyjem (26,66).

SLOVENSKE OSEBNOSTI

Simon Rutar

3. maja 1903 je v Ljubljani umrl Simon Rutar, goriško-tolminski zgodovinar, geograf, arheolog in narodnjak. Rodil se je 12. oktobra 1851 »pri Ivančevih« v vasi Krn pod Krnom. Šolal se je v Gorici in v Gradcu, kjer je leta 1877 opravil tudi profesorski izpit iz zgodovine in zemljepisa. Tako je postal eden prvih slovenskih univerzitetno šolanih zgodovinarjev. Najprej je služboval na gimnazijah v Gorici, Kotorju (Boka Kotorska) in Splitu, nato pa v muzejih v Splitu in v Ljubljani. Znanstveno in publicistično delo Simona Rutarja je zelo obsežno, napisal je več del o zgodovini in arheologiji, velja tudi za začetnika slovenske arheološke terminologije.

Njegova najpomembnejša dela:

-Domoznanstvo poknežene grofije Goriške in Gradišanske. Dunaj 1882;

- Zgodovina Tolminskega: zgodovinski dogodki sodnijskih okrajev Tolmin, Bolec in Cerkljo ž njihovih prirodznanskih in statističnih opisom. Gorica 1882;

-Poknežena grofija Goriška in Gradišanska. 2 zvezka, Ljubljana 1892-1893;

-Zgodovinske črtice iz poknežene grofije goriške in gradiške. Gorica 1895;

-Samosvoje mesto Trst in mejna grofija Istra: prirodznanski, statistični, kulturni in zgodovinski opis. 2 zvezka, Ljubljana 1896-1897;

- Beneška Slovenija: prirodznanski in zgodovinski opis. Ljubljana 1899.

V Krnu so mu na domači hiši ob stoletnici rojstva vzdali spominsko ploščo. Tolminski muzej je leta 2001 v eni izmed sob na domačiji njegovih staršev uredil spominsko razstavo, ki predstavlja Rutarjevo življenje in bogato ustvarjalno pot.

Naročnina Svobodne Slovenije za 2016

Naši naročniki dobro vedo, kako se v Argentini cene nenehno spreminjajo. Nemogoče je postaviti stvarno ceno, dokler vsaj okvirno ne poznamo vseh podrobnosti. Zato ne moremo nastaviti naročnine, dokler ne vemo kaj bo zahteval grafični sindikat, kako se bo spremenila cena papirja, itd. Za to potrebujemo vsaj nekaj mesecev.

Medtem pa lepo prosimo naročnike, da po svoji možnosti plačajo znatno vsoto »na račun«; ko bo pa znana dokončna naročnina, doplačajo zadevni znesek.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava

Naš elektronski naslov

Lepo prosimo naše dopisnike, sodelavce, oglaševalce in bralce, da vso pošto na tednik naslovijo izključno na:

svobodna.ba@gmail.com

Hvala za razumevanje.

Uredništvo in uprava Svobodne Slovenije